

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XI. Religiosus quidquid acquirit, acquirit Monasterio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](#)

digere. v. quamvis. ff. de lute Patron. &c leges ita interpretanda sunt, ut verba intentioni, non intentio verbis delerat. c. secundò 41. de Appel. l. scire leges. ff. de LL.

ANNOTATIO.

Ad n. 3. Dices, quando præscribitur forma à cui, non habet locum illa Regula cessante causa Ep. Sicut si matrimonium cotam 100. hominibus sine Parocho contrahetur, n. Professionem non esse formam dispositionis, quia eam non ingreditur, nec ejus solennitatem, sed tantum esse conditionem, à qua dependeat dispositionis executio.

██

PRIVILEGIUM XI.

Religiosus quidquid acquirit, acquirit Monasterio.

1. **C**laudicas similitudo inter Monachum & servum.
2. **I**nstin, extollit statum Monachalem.
3. **A**nus Religiosus tenetur ad paupertatem, necepsè sit eam expresse vorare.
4. **E**ngitivi acquirunt Monasterio. An etiam ejus remisivit?
5. **Q**uid de bonis transiuntiam ab una Religione ad aliam.
6. **Q**uid, si legerit Religioso aliquid sub condicione, ut ad ipsam & non ad Monasterium pertinet?
7. **P**relatus potest Religioso concedere peculium ad honestos usus & ex causa.
8. **A**n Monasterium tenetur ex contractu Religioso?

Non tantum bona, quæ Religiosus ante professionem habuit, cedunt Monasterio, ut superius explicavimus, sed etiam quæ post professionem sive per propriam industriam, sive per alienum largitionem acquirit: etenim Religiosus propter votum paupertatis proprium aliquid habere non potest.

I Non tamen exinde inter Religiosum & servum parsitas est, ut quidam imperiti sibi imaginantur. Nam servus nullo respectu quid proprium habet, sed quidquid acquirit, domino acquirit, etiam ignorant & invito. Monachus quamvis & sua particulari persona nihil proprium

habeat, ea tamen quæ roti Monachorum in jure iuris iuricandi quædam in corpore Monachij esse habet, sunt propria. Ia illi quoque claudicas similitudo, & ut fratres dicitur prætercarnis: ecce servus ne quidem carnis sensu domini potest numerari populi, vel quod obire, cum dominus personam constituit, potest derogare juri publico, quod de iure imbus municiibus prohibuit. L. Barbare f. 40. Prat. L. 7. ff. de Testib. Religiosum cum consensu sui Prelati potest deforcent in judicio. Clem. 3. de Procus. Adversaria Ep. ibi Barbo. & DD. de Pofalatu. m. 2. Iudex. cell. Episcopos vel Vicarii Episcopi Barb. de Offic. Ep. alle 34. n. 22. Deinde tuus servilis abjectus est & vilis, Conventus autem Monachalis visitat celeste Julianas. Ne sic est honesta, sic commendatur uir. Et si invenerintem hominem, ut omnia quidem ratione culam deterget, purum autem dicte ratione natura decentem, plurima scandala non solum operantur & humanis cogitationum offrem. Sed ad propinquum

Q. I. Utrum Religiosus, qui vocari dicitur paupertatem, sed tantum obediens secundum regulam, sicut in quibusdam religiosis uitacutum, nihilominus sit inde proprietatis? Rsp. affirmativa, quia in obediencia, paupertate, & obediens, tantum religiosi libitinalia, & inquit Poneti, non cum ad Monasterium, de Stat. Monach. adnexa regula Monachali, ut contra ea ut Pontif. possit licentiam indulgere. Quippe se per votum ad religionem ejusdemque regule obleviantiam obligavit, hoc ipso etiam impetrare & per necessariam consequentiam obediens se ad ea, que sunt Religiosus & regule facta. Innotent, in c. consult. de Regul. n. 1. In Comment. de Regul. n. 18. v. r. v. g. p. 1. et 2. Azot. iust. Met. p. 1. lib. 12. c. 4. f. 1. & 2. et 3. muniter alij &c.

Q. II. Utrum etiam Religiosi fugient & ejusmodi acquirant Monasterio? De fugientrum est, quod per suum factum Monasterium iure, quod in eos habet, private non potest. c. Abbat. 18. q. 2. De illis vero qui percepient ab aliquo ordine ejusmodi sunt, imprimitur concessio DD. quod tales non liberentur voto pauperium, sicut nota definitur eis Religiosi; Unde

huius tanquam proprium sibi possunt acquirere, sed
solum ius habent ea sibi querendi, quibus pra-
cisc & de facto ab sustentationem indigent. A-
zor. d. l. c. 10. n. 4. Navar. commiss. 2. de Regul. 2.
33. Palau. p. 3. tr. 2. 10. d. p. 3. p. 2. 10. n. 5. Tota
igitur difficultas est, cui ergo proprietas bonorum
per Religiosum ejusdem acquiratur. Sunt qui
Monasterio, sunt, qui Episcopo vel Ecclesiæ cui
Religiosus ejusdem inservit, adscribantur. Vide-
tur Lef. de t. & l. lib. 2. c. 4. n. 11. Molina d. p.
140. Pan. in c. 1. de ins. expos.

Quer. 3. Qui Monasterio acquirat Religiosus
qui ab una Religione ad aliam transivit, sicut in
c. licet. 18. de Regul. cuiuslibet Religioso coaccedat
ex zelo perfectionis ad sanctiorem ordinem transire
est? n. esse distingendum inter bona iam
priori Monasterio acquisita, & inter bona que
acquiratur post translationem Religiosus priori
cau, bona maneat irrevocabiliter apud Mono-
stercium, cui semel acquisita fuit, inquit enim illa
bona priori Monasterio acquiruntur, qui ecedunt
dum Religiosus in secundo Monasterio. Novi-
tiatione agnoscitur ex tempore adhuc revera est Re-
ligiosus prioris Monasterii, quod cum regredie-
tur recipere debet, ergo eidem acquirit.

Quod si Religiosus à mendicantibus bono-
rum incapabili transiit non mendicantes & g.
Catholici, bona in quibus ex tempore, quo
transiit et in religione mendicantium, con-
ficiuntur successerunt, etiam impotenter apud
eos manebunt, & similiter quæ tempore Novitia-
tis in secunda religione obvenient ad confan-
guinos devolventur.

Posteriori verò casu, quando scilicet bona ac-
quiruntur post Professionem in secundo Religio-
ne factam, subdilangendam est, an secunda
Religio sit bonorum capax, vel non, si sit capax,
talia bona ad tam pertinebunt, ex prædicta re-
gula, quod quislibet Religiosus acquirat suo Mo-
nasterio. Si sit incapax, ut si quis à Benedictinis
transierit ad Capuccios, & ei v. g. defatur
hereditas aliqua, haec non priori Monasterio à
quo per Professionem in secundo planè liberata
est, sed conficiuntur adquiretur, ita ex De-
cim. Card. & Des. Rot. Rom. tradit. Barb. I.
2. V. lib. 1. c. 42. n. 91. Tamb. de Iure Abb. 20.
3. d. p. 7. q. 6.

Quer. 4. Quid censendum, si Religioso ali-
quid legetur in testamento, vel donetur sub hac
conditione, ut ad eum & & non ad Monasterium?

um pertinet? n. cum actus præterim ultima
est voluntatum ita interpretandi sint, ut vale-
ant potius quam ut petant; 2. L. in contrahenda.
ff. de R. I. L. qui quadrang. ff. ad L. Fale. &
verba Testatoris debent intelligi secundum con-
ditionem personæ. L. plenum. 5. Equit. ff. de Usu
& hab. ideo prædicta conditio in hunc modum
expoundenda erit, ut commoditas sola & usus per-
tinat ad talen Religiosum; quod si Abbas con-
fessio nollet, corrueat Legatum tanquam defi-
ciens conditione, Barth. in ant. excipitur. C. de
bon. quo liber. Pan. in c. Monac. de statu mon.
n. 8. Molin d. p. 140. n. 20. Si tamen Prelatus
coaccedat, Monachus verò usum & commo-
ditatem sibi competentem Monasterio resiget,
valida est renegatio juxta regulam, quod quilibet
faviti suo renuntiante polit. L. pen. C. de Post.
Sanch. I. 7. mor. c. 17 n. 9.

Quer. 5. An ergo Prelatus possit dare licen-
tiam ut Religiosus certum aliquod peculium
habeat n. Sententia esse formè usi receptam,
posse Prelatum alicui Religioso aliquod pecu-
lium ex rationabili causa (ut quia in studiis vel
alia administratione aut expeditione extra Mo-
nasterium vestitur) in genere ad usum honestos
coaccedere, dummodo ita concedat, ut noui-
mil potest item revocandi à se abdicet, & Reli-
giose paratus sit ad quancunque revocationem
Prelati id resignare. Unde statutum Concil.
Trid. sess. 25. de Regul. c. 2. quod non licet
Superioribus bona stabilia seu immobilia alicui
Religioso concedere etiam ad usumfructum,
usum, administrationem vel Commendam, à
plerisque tantum de concessione perpetua & ir-
revocabili intelligitur. Vid. cc. apud Barb. ad d.
c. 2. Trid. n. 2.

Quer. 6. An, quia Religiosus omnia adqui-
rit Monasterio, tenetur Monasterium ex con-
tracta ipsius, vel ad debita solvenda? n. non
teneti, nisi querens tacite vel expresse est Re-
ligioso commissa aliqua administratio. Quod
si ex facultate Superioris versetur aliquis in stu-
diis in loco distanti, vel in aliquo alio negotio,
obligaretur Monasterium ad ea, que ibi propter
attentâ qualitate personæ vel negotii recta ratio
postular, contraheret: quoniam eo ipso quod
ad id mittitur, censetur illi concessa facultas ce-
lebrandi eiusmodi contractus. Alius verò con-
tractibus, quos Religiosus ultra administratio-
nem ac facultatem tacite vel expresse ipsi cor-
respondit.

D. celsam.

cessam initet, licer in hoc sensu obligaret secum
contrahentes Monasterio sive proprio sive Mo-
nasterii nomine costraheret, quod in potestate
Monasterii esset illos tatos habere, non tamen
obligaret Monasterium, quatenus non posset
non habere illos tatos, Ita in terminis docet Mo-
nita d. d. 140. n. 22. cum Inaco. Pan. Navar. &
alib. cuius verba placuit describere, quia scio de-
cisionem apud nonnullos esse exofam. Utrum
autem falem fiducijs pro Religioso interve-
niens obligetur, vid. apud eundem Molin. n. 23.
& pen. de Fidejus. & c. de Solut.

ADNOTATIO.

Ad n. 2. Adde servus potest vendi, manu sciti
aucti peculios, quae se aliter habeat in Mo-
nacho. c. cum Monasterium de Stat. Mon. Item ser-
vus non potest acculare dominum. L. pen. & fin.
C. de hu qui auct. non poss. Monachus potest aca-
lare Abbatem etiam iurisperibus Monasterij, c. ex
parte (i. de Accus).

Ad n. 3. Adde instantiam de Clerico suscipiente
majores Ordines, quibus cum vorum casti-
tatis annexum sit, hoc ipso Clericus id implicite
vorere conatur, c. un. de Vot. in 6. Est enim
promissio non tantum expressa, sed etiam tacita
& implicita, quoties agitur talis auctus, qui secum
habit obligacionem. L. 2. & 4. ff. de P. d. & c. t.
Inst. de Oblig. ex quibus contr. Nec curatur, licet
professus habitus habeat ita fuerit dispositus, ut si
scivisset se obligandum ad paupertatem, non fer-
eisset professionem, quia habitualis dispositio
non attendit in illis contractibus, qui tradicio-
nes suis perfringuntur, sicut matrimonium & pro-
fessio Religiosa. Dixi in Lib. IV. Decretal. de
Sponzal. §. 4 n. 4. in d. quanvis actuali dissen-
sum ad paupertatem posuisse profectus, licet
eunc ex voto non obligaretur, esset tamen inca-
pax propriato ex dispositione Regula. Et iure
communid. c. cum ad Monasterium, &c. ex parte.
C. de Accus.

Ad n. 4. Si Religiosus iniustè ejus est, omnes
satentem talen ejectionem non nocere Mo-
nasterio, quod sine culpa jure suo privari non de-
bet; neque delictum Praetori nocet. Ecclesia s.
delictum de R. L. in 6. Idem videatur dicendum,
si ejus talva disciplina regulari potuisse re-
conciliari Monasterio, & tantum per Praetatum
ster quo minus reconciliaretur, arg. c. n. 1. de Re-
gular.

PRIVILEGIUM XII.

Monasterium solvit ius le-
trix Potestatis.

In Auctoritate procedit in favorem ipsius iuris
Monasterii.

a. Bona obversentia filio post Professio-
nem effe quasi caprarente pudi-

Hinc in praesentia de Pro. n. 34. Seru-
alem ampliationem ponit additio ad P. d. &
cam Bald. Barth. Paul. de Coll. reprehendit
quantum patra potestis est Monasterio
sa, non autem in quantum est favore eius. Unde
filius, per ingressum in Monasterium ipsius Sec-
cpcionis & furtacis non amittit.

De ulibusq. etiam. Pater in bono ulteri-
riis filiis, competenti aliqui non impedihi-
ter statuat, cum per Professionem filii possit
amitti, & consolidari cum proprieate, non
potest. Professio Patis. Quia de tre-
sa D. opiniones videantur apud d. 22. Alio-
lina d. d. 140. n. 8. & 12. Fach. 4. 1. 1. Cate-
 noum, triple appellatio argumentum (non
probare vale) Fale Religionem profici obo-
structum redire ad finem) omnium mone-
tibus, puras non aliud sicutum neque in P. d.
Patis, consulte, neque iangui in iuris
nale, in Monasterio transacti possit que-
dam mentem falsam esse jam superius in Princi-
p. IX. n. 2. & 3. diximus.

Hoc apud omnes in Confesso est, quod
illis bonis quis filio Religionem proficit
Professionem advenient, Pater nihil potest
sicut omnia bona filii possit sollempniter
cum advenientia in numero quo calmo-
cilio redacta sunt.

ADNOTATIO.

Ratio privilegi est quod patrem, qui in
is jam si in potestate Abbatis, alium in po-
testate habere non potest; quod filium vel
quia per professionem proficere domum patris
& patris obedientia abstrahatur, manifeste ab
bedientiam Abbatis incompatibilis, non po-
testare faciunt paterna. Quidam quidem potest
professionem filii omnes libenter concedunt, de in-